

તોલકાએ દીલકોશા

૩૬

નર્થ ઇન્દર સભા.

મુંબઈ

ઈગપીરીયલ પ્રેસમે

નવરોજીજી દુરાગજીને છાપા હએ.

ઈ. સ. ૧૮૮૩ સને બીજરી ૧૩૦૧

કીંમત ચાર આને.

તોહફો દીલકોશા

૩૬

નર્મ ઇન્દર સભા.

૧૬૫૩

નાટક દો આખકા

તાલીફ ક્રીયા

મુનશી સૈયેઃ માહમુદ મુતખલ્લુસ બ હરીફને

કદીમ

ઈન્દર સભાએ અમાનતસે ઇન્તેખાબ કરકે

બસઈ

છાપકે મુશ્તહીર ક્રીયા બરાએ શાએકીન આલી હિમ્મતકે
મેહેતા જમનાદાસ ભગવાનદાસકી કંપનીને
જખાંને ઉરફુ બહકે ગુજરાતી

શેઅર

મદરસેમ આશકોંકે જસકી ખીસમીલ્લાહ હો;
ઉસકા પહેલાહી સબક યારો ફના શીલ્લાહ હો.

મુ'બઈ

ઈમપીરીયલ પ્રેસમે છાપા હયે.

ઇ. સ. ૧૮૮૩

સને હિજરી ૧૩૦૧

કીમત ચાર આને.

૧૬૫૩

તખતએ નાટક.

—૦:૦—

ગુલનરશાહ..... અખતર નગરકા બાદશાહ.
 વજીર..... ગુલનરશાહકા,
 ગુલકાંમ..... પીસરે ગુલનરશાહ.
 ઈન્દર..... શહેનશાહે પરસ્તાન.
 સખ્તપરી... પરચાંકી અકસર વ માઅશુકે ગુલકાંમ.
 પુખરાખપરી.. }
 નીલંગપરી... } સભાએ ઈન્દરકી રક્કાસેં વ મુગનીએ.
 લાલપરી..... }
 લાલદેવ..... } ફરમાખરદારે રાજા ઈન્દર.
 કાલાદેવ..... }
 બોબદાર—નજુમી—ખવાસ—દરબારી—રહમત—વગએશ.

—૦:૦—

મુકામ.

અખતરનગર—સંગલદીપ—પરસ્તાન.

—૦:૦—

ઈતલાએ જરૂરી.

એ નાટક સને ૧૮૯૭ કે ૨૫ મેં કાએદે કે મુજબ રજીસ્ટર
 કીયા હએ ઈસલીએ ઈસકા કોઈભી ખાખ મેહેતા
 જમનાદાસ ભગવાનદાસકી કંપનીકી રજા
 ખગયેર કીસીને છાપના નહી.

તોહર્યે દીલકોશા.

ભિક્ષુ

નઈ ઈન્દર સભા.

૩

—:0:—

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

તખ્તગાહ.

[દીગ્ગલાઈ દેના ગાઅદ્દમ ખેયેડે હુવે વ-
જીરો અમીરો અહલકારોકા મએ રામી-
શગરોકે ઝોર નેદાકરના ચોખદારકા આ-
મદે શાહી.]

મુસદ્દસ.

ચોખદાર—આમદ હય ખાસો આમ મેં ગુલનૂર શાહકી.

આમદ હય ખસદ શોકતો હશ્મત પનાહકી.

કયા શાને તજમ્મુલ હય ઉસ આલીનહકી.

જી નત દોઅંદ કીયું નહો ઈસ ખારગાહકી.

શીર કીયું આદુ ન હોવે સભી ખવારો જૂર આજ.

હય આમદે હરીફ શહે નામદાર આજ.

[આના ગુલનૂરશાહકા ખર્કેરોફર દરખારમેં
ઝોર ઉકનાખરાએ તાઅજીમકે દરખા-
રીઓંકા જુલુસ ફરમાના શાહકા તખ્તે
જરનેગારપર ઝોર ગાના રામીશગરોને.]

જોગીઆ આસાવરી—કુમરી.

નાવો નાવો રાજા—તર્જ.

રામીશગરે—ફાયમ રહે તા અખદ તેરી સજતનત અય શાહગેક

ગુલનૂરશાહ હય નામ તેરા અય શહે આલમ;

સર સ્પજ રહે જાગે તજમુલ તેરા હરદમ-કાયમ.
 બપ્ત ચમકે નીત તેરા જીયું મેહરે મુન્વર;
 જાગી રહે એ અદસો સખાવત તેરી ખુશતર-કાયમ
 દીન રાત રહે શાદ તુમ શાહા બસદ હંકરામ;
 અબ હમે હરીફકા એહી બસ આખેરી કલામ-
 કાયમ.

[દીલગીર હોના શાહકા ન હોનેસે ફર-
 જંદેઁ ઐર દોઆ કરના જનાબે બારીમં
 વારેતે વારેસે તપ્તકે.]

પીલુ—ગજલ.

શીરાતા હય હમે કંહા કંહા—તર્જ.

શાહ—ઈલાહી શુક હય અજહદ તેરા અય ખાસિકે પરવર;
 તેરે એહસાનકી ગઠડી હય બારી મેરી ગરદનપર-
 ઈલાહી.

તુને અજ નઆગતે બેહતરસે મુજકુ પરવરીશ કરકે;
 દીયા રતબા દીગર આબા કરમસે તેરે અય દાવર-
 ઈલાહી.

ફજલસે તેરે હય મૌજુદ સખકુશ યા ખુદાવંદા;
 બસે એક ચયકા હું સાયબ આ જલદીસે એનાય-
 તકર—ઈલાહી.

તુ દે ફરજંદ એક ખુશર એહી હય આરજુ મેરી;
 નહી કોઈ દુસરા વારેસકે બયો હસ હકુમત પર-
 ઈલાહી.

મેરી આંખોફ ઠહંડક હો નો દખુ મએ હયાવીમં;
 નીકાલુ હસરતેં સારી મએ દીલકી શાદ હોહોકર-
 ઈલાહી.

પ્રુદાયા હય તુને રોશન નો આનેજ પર ગુજરતી હય;
નહી કુદરતસે તેરે દુર ગર એ ઉમીદ લાવે બર-ખલાહી

[મુખાતીબ હોના તરફ વજરકે ઓર કે-
હના વાસ્તે લાને નજીમી કે]

વજર અબ જુદતર બકર બુત્તા લા તું નજીમીકું;
હનીક ઉસ્સે મુકદ્દરકા મએ પુછુ હાલ સખાયકસર-
હલાહી.

[આના નજીમીકા રૂબરૂ શાહકે ઓર
આશાબ બજાકર બડે રહેના, શીર કેહના
શાહને વાસ્તે દયાકત હસન હાલકે.]

બહુ-સ—મસનવી.

નકર બાલદેવ—તર્જ.

શાહ—હુનરવર તું અબ ગૌરકર જુદતર,
બતા હાલ સમય સમય નો હો સરખસર.

મેરે જન્મ દીલકા હો મરહમ અગર,
લગાદેના તસલીમ પાવે જીગર.

બયાંકર બખુબી જરા સોચ કર,

હો રાહત મેરે દીલકું કુછતો મગર.

[બચેકબના નજીમીને તસલીમ કરકે ઓ-
ર દેખના અપની કીતાબમં ઓર ફે-
કના કુરે શીર અર્જ કરના શાહસે દસ્ત
બસ્તા હોકે.]

આસાવરી—મસનવી.

માહારાજ કીને—તર્જ.

નજીમી—હો મુતવનેહ ઇસ તરફકું અબ જનાબ,
મુનો હાલ સારા બરએ હીસાબ.

મએ હો બહરે તથવીશમેં ગોતજન,
 નીકાલાહું અનમાલ એક નો રતન.
 મુકદ્દરમેં હય આપકે એક પીસર,
 એનાયત કરેગા એ રખ જુદતર.
 હો લાસાની ખુશીમેં એ ખુશ સયર,
 જુમે દેખ શરમાંવે શમશા કમર.
 વલે ઉસમેં ઘોઢા હય અય શાહ એક,
 હો બારા બરસકા એ શાહબદા નેક.
 હો આશક પરી ઉસકુ લે બાયગી,
 ઐર મકસદ દીલી અપને બર લાયગી.
 બયાંવાર આ હવાલ સારા કહા,
 હરીફ ધરમે મુતલક નહી શક રહા.

[દુબારા દીલગીર હોના શાહકા હાલ
 સુનકે નજુમીસે ઐર જાતા નજુમીને
 આદાબ બજાકર.]

બ્રહ્મ-સ—મરસીયા.

હાએ હાએ પીસર—તર્જ.

શાહ—ખુદાયા એ કયસા હય જોરોં સીતમ,
 ખુશીકા સુના મુજદા તીસપે એ ગમ.
 જીગરપર ગરે અબ એદના જખમ,
 હાય અફસોસ ગમ વાય અફસોસ ગમ.
 રજૂપર મેં રાજી હું તેરે ખુદા,
 મેરે દાગે દીલકુ તુ કરદે જુદા.
 હરીફ આરજુ હય મેરી એ સદા,
 હો એ આફત જુદા હોએ આફત જુદા.

[આના ખ્વાસકા ખુશ ખબરી સુનાનેકે
 લીએ.]

મુખમ્મસ.

ખવાસ—હો શાદ દીલસે અળ અય શહનશાહે નામવર,
હકને આતા કીયા હયે નો બેગમકુ એક પીસર,
માહતાળ રૂ હય નેક આ સાહજદા બખ્તવર,
કર દુર દીલસે ગમ સગી અય શાહે ખુશ સયર,
દરગાહે હકમ શુક કરો અળ હુકાકે સર.

[ખુશી હોના શાહ વ દરગાહીઓંકા ઔર
શુક કરના બારે તઆલાકા સમીને.]

પરજ—કાલીંગડા.

કર કર કર—તર્જ.

સખ—શુક હય હરઆન તેરા અય કીરતાર,
બર આઈ ઉમીદ હમારી એહસાં હય તેરા બાર-શુક.
મવલા તું સરતાજ દોનો જહાંકા,
ખાલેક પરવર સળકા તુ કુલકા હય મુખ્તાર-શુક.
તેરે સીવા કોન હય હકીમે મુતલક,
દરદે દીલકા દરમાં તુ સાહેબ સરજનદાર-શુક.
ફજલ હુવા હમપર તેરા અય કરીમ,
તાબેઅ ફરમાં તેરા હય હરીફ હરબાર-શુક.

—૦—

બાબ પહેલા—પરદા દુસરા.

રાસ્તા.

[આના રેઆયાકા ખુશ વકતી કરતે હુવે
શાહેકે નજદીક જાનેકુ બરાએ ખનઆમકે.]

જહલા કાહારવા.

સાડેવીન પૈસે—તર્જ.

સખ—આવો ચારો ખુશીકી ખુબ ધુમ મચાવો,

ખુબ ધુમ મચાવો ખુબ ધુમ મચાવો—આવો.

પહેલા—લડકા પેયલ હુવા હય શાહકે વહાં ખુશર,

દુસરા—સારે શેહરમેં ખુશવકતીકી શાહરત હય હરસુ—આવો.

તીસરા—શાહને અયસી મુનાદી ફેરી અયથ કરો સારે,

જો કુછ હો દરકાર જસકો આવે પાસ હમારે—આવો

પહેલા—ચસો તખતો બકર ચારો લે આવે કુછ જર,

દુસરા—આવેં પીવેં મજે ઉડાવે ધરસે કયા ખેહતર—આવો.

તીસરા—અયથો તરખમેં ખસર કરંગા મએં અપની ઝોકાત,

પહેલા—રંગ રાગમેં રચા રહુંગા મએંતો દીનો રાત—આવો

દુસરા—મારે ખુશીકે ફુલ ગયા હું ચલના હય દુશવાર,

તીસરા—ઉઠાલો મુજકુ ખાંદેપર હુ હરીફકા દીલદાર—આવો.

—0:0—

બાબ પહેલા—પરદા તીસરા.

બાગ.

[દીખલાઈ દેતા બાંગબાંગા ફુલ ચુન્ટે હુવે
આના શાહબદે ગુલકાંમકા ધરશાદ કરના
બાંગબાંગુ વાસતે સેજકે]

પીલુ—લાવની.

બંગડી રંગત.

ગુલકાંમ—ચુનકે કલીયાં લાદે બાગબાંગા પ્યારી પ્યારી ફુલોંકી

સેજપલંગપરજીવીલાદે મુજકુ સારી ફુલોંકી

ધરમ મેરા મુલકાંમ હય ઐર પીદર મેરા થાહે ગુલનર
મુજ આજીવે=મેહરનાં હયગા હમિશા એ સરદાર
તુરરા બનાદે કુલોંકા ઐર પેહનાદે કુલોંકા હાર
જીરકી બુસે=મિ અત્તર દેમાગ હો ગમ હોવે કરાર
તરેહ તરેહકી ચીન્ને બના દીખનાદે બહારી કુલોંકી-
સેજ.

[દસ્તાવેસ્તા હો અર્જ કરના બાંગબાંકા
શાહબદેસે.]

મજકુર—તર્જ.

બાગબાં—આરાસ્તા કર રખાહય સાહેબ પલંગ આપકા
દર ગુલનર

કુલોંમે સારા=સબ હું દેખો ઉકી હરમુ મેહકાર
કીસમ કીસમકે ગુલ દસ્તે ઐર હય એ સો તુરરા તૈઆર
રહે શાદમાં=હમેશા તુમ અય મરે શાહે દીલદાર
હરીફ અબ આરામ કરો હય સેજ સાંવારી કુલોંકી-
સેજ.

[જના બાગબાંકા આદાબ બબકર ખુ-
શ હોના શાહબદેકા દેખકર બાગો કોઠેકુ.]

બેહાગ—ગજલ.

ગયરત ન આર્ધ—તર્જ.

ગુલકાંમ—શુકરે ખુદાકે ધન દીનો ગમ દીલસે દર હય;
કરતે ખુશીકા દીલમે અબબેબ જહુર હય—શુકરે.
કોઠા અમનમે રથકે દહે કોહે તુર હય;
આદર પલંગપે અયસી ખીજા ગોવા તુર હય—શુકરે

અનતો હરીક રાહતે જીયાં વધુર હય;

સો રહું જાકે નીન્દસે આંખેલી ચુર હય—શુકરે.

[આગમ કરમાના શાહજાદેકા છપરધક-
પર આના પરીકા તખ્તપર બચકકર સ-
ચર કરતે હુવે બાગમેં ઓર દેખકર શા-
હજાદેકું બેકાર હોના.]

ભએરવી—હુમરી.

છોરી બાગનકી—તર્જ,

સ્ખજપરી—સોને ઊલકત સખ તનમન મેરા જાનાને લગીં

હુરન બચર કયા ફરેમે જાં હય રહ મેરી ધબરાને લ-
ગી—સોને.

ખુલીએ ગુલશ દીલમેં બસગઈ વરલ ખીના તરસાને
લગી—સોને.

હરીક દીલસે જીસમસે મેરે તાબોતવાં સખ જાને
લગી—સોને.

[નજદીક જાકે.]

જીલા પીલુ—ગજલ.

હુરોંકે હોશ—તર્જ.

પરી—કયા ખુબ નો જવાન એ તોશે ચખાખામેં,

સોયા હય ખેખખર બસા એતરે ગુલાખમેં.

જુલફેં ગાંઝાંમળરી હય પરેશા બ એયેને નાજ,

દેખેસે જીરકે દીલ હય પડા પેચોતાખમેં.

આંચુસરી નીચાની મેં અપની દેખતી હું,

તસલીમ હય હરીક તુમહારી જનાખમેં.

[જાના સખજપરીકા શાહજાદેકું આંચુ-
સરી પેહનાકે વ હાથોકું ખોસા દેકર.]

બાબ પહેલા—પરદાં ચૌથા.

જંગલ.

[વાસ્તે સમ્રેકે આના રાજ ઇન્દરકા
ઐર આદા કરના હમ્દે ખુદા.]

પહાડી ઝીંઝોટી--બંજારા.

હુધ શુબ્હો નીકલ--તર્જ.

ઈન્દર—માલિકુત મુલક લાએ જાલા,
ખે અયેખ હયે તુ હકત આલા,
લાયેક હમ્દ કે ખેશક સુખહાં,
અલ્લાકે મુતલક રહમાં, જી
તેરી જાત હયે અફઝલો આલા—ખે અયેખ,
આરશો કુરસી ઘાહો કલમકા,
હુરો ગીલમાં કુસુરો નઅમકા, જી
મુખ્તાર તુંહી શાહેવાલા—ખે અયેખ.
તેરી કુદરત હયે યકતાઈ,
શેહનશાહકુ બક્ષે ગદાઈ, જી
બક્ષે ગદાકુ રતબા દુખાલા—ખે અયેખ,
ખરખતકુ કરે પલમેં રાઈ,
સમનદરકુ બનાવે ખાઈ, જી
તુ કાદેર કુદરત વાલા—ખે અયેખ.
તેરા જુલ્વા હયે સંગો ગોહરમેં,
તેરા નુર હયે શમ્શો કમરમેં, જી.
ચો તરફ હયે જીસકા ઉમલા—ખે અયેખ.

કયા શદ ઓ કયા તાજદારે,
 માહતાજ તેરે હયે સારે, ७
 કૂલ જહાંકા પાલનવાલા—ખે અયેખ.
 હમ્દ કીસે બયાં હો તેરી,
 હયે અકલ યહાં તક ગેરી, ७
 હયે હરીકુ તેરા મતવાલા—ખે અયેખ,
 [બઅદ તઅરીકુ કરના ખુદકી.]

પીલુ—અબયાત.

રાજા હું મએ કોમકા ઓર ઇન્દર મેરા નામ,
 ખીન પરીયોકે દીદકે નહી મુઝે આરામ.
 સુતારે મેરે ફેવરે દીબકો નહી કરાર,
 [હાજર હોના લાલદેવ ઓર કાલેદેવકા
 રૂબરૂ રાજકે મોઆદ્દા ખડે રેહના.]
 જલદી મેરે વારતે સભા કરો તૈયાર.
 તખ્ત પીછાવો જગમગા જલદીસે ધરઆન,
 મુજકુ શબ બર બએઠના મહશીલકે દરઆન.
 ગેરા સંગલદીપમે મુજકોં મુજકોં રાજ,
 ७ ગેરા હયે માહતા જલસા દેખું આજ.
 લાવો પરીયોકો મેરી જલદી બકર હાં,
 બારી બારી આનકર મુજરા કરે વહાં.
 [બના ઇન્દરકા સાથ દેવોકે.]

બાબ પહેલા—પરદા પાંચવાં.

દરબાર.

[લીખલાઇ દેના દરબારીયોંકા મએ દેવો
ચોખદારોંકા ઇન્દરકી આમદ આમદ ગાતે હુવે.]

ઝીંઝોટી—ગજલ.

કરકે તનહા મુઝે અયે દોસ્તો—તર્જ.

સભામેં દોસ્તો ઇન્દરકી આમદ આમદ હએ;
પરી જમાલોકે અફસરકી આમદ આમદ હએ-સભામે
ખુશીસે રહે રહે લાજમ હએ સુરતે ખુલ ખુલ;
આળ ઇસ અમનમે ગુલેતરકી આમદ આમદ હએ-
સભામે.

ફરોગે હુસ્નસે આંખોંકો આળ કરો રોશન;
જમીપે મહેર મુતબરકી આમદ આમદ હએ-સભામે
[આના ઇન્દરકા લીખાસે જરીન પહેને
હુવે ઐર બએકના તખતપર સર મુકાના
દરબારીયોંકા ખરાએ તસલીમકે બઆદ
આમદ આના પુખરાજ પરીકી.]

કાફી—ગજલ.

મહશીલે ગજમે પુખરાજ પરી આતી હએ;
સારે મઅશુકોંકી સરતાજ પરી આતી હએ-મહશીલે
જુસ્કા સાયા ન કભી ખવાળમે દેખા હોગા;
આદમી બદમે ઐ આજ પરી આતી હએ-મહશીલે
દોહતે હુસ્નસે હો બએગા આલમ મઅસુર;
કરને ઇસ ગજમમે આળ રાજ પરી આતી હએ-મહશીલે
[આના પુખરાજ પરીકા સભામે ગાતે
હુવે ઐર તસલીમ કરના ઇન્દરકો]

જીલા પીલુ—ગજલ.

પુખરાજપરી—ગાતી હું મએં ઐર નાચ સદા કામ હએ મેરા;
 આકાકમી પુખરાજપરી નામ હએ મેરા—ગાતી.
 કહેસે મેરે કોઇ નીકલને નહી પાતા;
 ધસે ચલથને આલમમે પીછા દામ હએ મેરા—ગાતી.
 મએ લાખકી દો લાખકી મરવા નહી રખતી;
 કાફેલા ખખના અજી ધનઆમ હએ મેરા—ગાતી.
 કહેતે હએં જહાંમે જીસે ધનસાં ગુલો સુમ્મલ;
 વો રખ હએ વો ગેસુએ સીયાહ કાંમ હએ મેરા—ગાતી.
 બદ મરત મુઝે દેખકે હોતી હએ ખુદાઈ;
 મઆશુર મએ હુસ્નસે કયા જામ હએ મેરા—ગાતી.
 કરતી હું દીલો જાંસે મેં રાજકી પરસ્તીય;
 કહેતે હએં જીસે ફૂકે ઓ ધસ્લાંમ હએ મેરા—ગાતી.
 [ખુશ હોના ઇન્દરકા કરના ઐર ગાનેકે
 લીએ દરખાસ્ત.]

ખંજરા.

હુધ સુખડો નીકલ—તર્જ.

કમસે કયસે જવાં માહમારા,
 ગયે છોડ જહાંકા પસારા;
 બડે બડે શહેનશાહઆલી,
 ગયે ઓખી હાથલે ખાલી, જી
 કયા સીકંદરો જમ દારા—ગયે છોડ.
 હુવે હુવે પહેલવાં નો નામી,
 રસ્તમે ઓ શામ ગીરાંમી, જી
 જા કલને ઉગડો દેગારા—ગયે છોડ.

પુરે પુરેયે ધક્કમે કાચેક,
 કુહાદ ઓ મજનુ ચાચેક, જી
 કોહો દશત થે બીનસે આવારા—ગયે છોડ.
 અછે અછે તળીઓ હકીમાં,
 જાલી નુસ કલાતું લુકમાં, જી
 આગે અજલકે ના ચલા ચારા—ગયે છોડ.
 કીએ કીએ હજારો તસવર,
 બેહેબાદ વો ગાની મુસવર, જી
 શીકલ મોતસે હોના ગવારા—ગયે છોડ.
 ગયે ગયે ઓ ગુલર રંગીલે,
 ખુબી બરે સરાપા રસીલે, જી.
 મેહ જળી શીસુંગર નજરા—ગયે છોડ.
 રહે રહે નો રાજી રજતમે,
 આખર ગયે ઓ મુલ્કે બકામે, જી
 હયે હરીફ તુ બેસહારા—ગયે છોડ.

[તઅરીફ કરના પંદરને પુજરાજ પરીકા
 ઓર દરખવારત કરના નીલમ પરીકા.]

પરજ કાલીંગડા—હુમરી.

ધંદર—ખુબ રીઝાયા નાચકે ગાકે,
 પહેલુમે મરે બચેક તું આકે—ખુબ.
 ખુશ હુમ તુજસે મહશીબ સારી,
 અબ હયે નીલમ પરીકા બારી—ખુબ.
 [આમદ ગાના નીલમ પરીકા.]

જીલા—ગજલ.

સભામે આમદ નીલમ પરી હયે,

સરાસર યો નજકતમે ભરી હયે—સભામે.
 સીતારોંકી અપક ભતી હયે આંખે,
 યો ઉસ્કે બરગે મલખુમે જરી હયે—સભામે.
 ગજબ ગાના હયે યોર ઉસ્કા ચમકના,
 કભી નોહરા કભી વો કુશતરી હયે—સભામે.
 ન દેખા હોગા નાચ અયેસા ક્રીસીને,
 બલા હયે સેહર હયે બદુગરી હયે—સભામે.

[આના નીલમ પરીકા સભામે ગાતે હુવે
 યોર તસલીમ કરના ઇન્દરકો.]

જીલા પીલુ—મજલ

નીલમપરી—હુરોંકે હોય ઉડતે હયે ઉડનેકી થાનપર;
 નીલમપરી હયે નામ મેરા આસમાનપર—હુરોંકે.
 અલ્લાહકે કરમસે જમાનેમે હયે ઉજ્જ;
 જુકતા હયે સર ફલકકા મેરે આસમાનપર—હુરોંકે.
 ધનસાંકી કયા હયે અસ્લકે પુતલા હયે આકકા;
 જીન ખેલ ભતે હયે મરી ઉલકતમે જાનપર—હુરોંકે.
 નીલમકો ચુમચાટકે આંખોપે રખતે હયે;
 શોહરા હયે મેરા જોહરીયોંકી દુકાનપર—હુરોંકે.
 ઉડતે નક્ષી હયે મરી નજકતપે ક્રીસે હોય;
 રખતે હયે કુલ હાય ગુલીસતાંમે કાનપર—હુરોંકે.
 નોહરામેરે ખ્યાલમે ખુતી હયે સરસદા;
 મરતે હયે તાનસેન તરાને કીતાનપર—હુરોંકે.

[ખુશ હોના ઇન્દરકા દરખાસ્ત કરના
 યોર ગાનેકે લીયે.]

અંજારા.

કુર્ષ સુખહો નીકલ—તર્જ.

નીલમપરી—છસ ચીજમે ઇશ્ક સમાવે,
 સો તરેહકી ધુમ સ્ત્રાવે;
 હર ચચેમેં ઇશ્ક બપા હચે,
 કંહી જાહેર કંહી છુપા હચે, છ
 છપર દેખો ઉપર નજર આવે—સો તરેહ.
 દો કીરમકા ઇશ્ક હચે જાનો,
 પાઠ ઇશ્ક હકીકી માનો, છ
 ઝોર મેજા છ અમેશ મનાવે—સો તરેહ.
 મશકુર મસલ હચે કીસીસે,
 ગર ઇશ્ક ભગે મંડકીસે, છ
 પદમનીન 'મનકો ભાવે—સો તરેહ.
 છસ બચરપે ઇસકા સાચા હચે,
 કબી ચચેન ન વો પાયા હચે, છ
 બેશુમાર રંજ હાવે—સો તરેહ.
 ખુશ ખુશબી મુલપે પ્રીદા હચે,
 પરવાના ચમચેપે સદા હચે, છ
 કુખાન અચસકો જાણવે—સો તરેહ.
 સચ ઇશ્ક હચે મઠતા કુતરમેં,
 તાસીર કરે પથરમેં, છ
 પાની કરે હસકો બહાવે—સો તરેહ.
 ઇશ્ક કરતે હચે હંદાનો વાહી,

ਗਾਏ ਹੁਸਨੀ ਭੁਮੇ, ਤਪਾਈ, ਭੁ
ਐ ਹਰੀਕੁ ਦੀਲੀ ਸੁਨਾਏ—ਸੋ ਤਰੇਹ.

[ਤਅਰੀਕੁ ਕਰਨਾ ਚੰਦਰਨੇ ਨੀਲਮ ਪਰੀਕਾ
ਐਰ ਦਰਜ਼ਾਸਤ ਕਰਨਾ ਭਾਲਪਰੀਕਾ,]

ਭੁਲਾ—ਭੁਮਰੀ.

ਚੰਦਰ—ਦੀਪਾ ਬੁਕੀ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਸਾਰੇ,
ਪਉਲੁਮੇ ਅਯ ਅਯੋਠ ਹਮਾਰੇ—ਦੀਪਾ.
ਕੀਯਾ ਸਭਾਮੇ ਤੁਨੇ ਨਾਮ,
ਅਯ ਹਯੇ ਭਾਲ ਪਰੀਕਾ ਕਾਮ—ਦੀਪਾ.
[ਆਮਦ ਗਾਨਾ ਭਾਲ ਪਰੀਕਾ,]

ਦੇਸ—ਗਯਲ.

ਸਭਾਮੇ ਭਾਲਪਰੀਕਾ ਸਵਾਰੀ ਆਤੀ ਹਯੇ,
ਜਮਾਨੇ ਰੰਗ ਅਯ ਚੰਦਰਕੀ ਪਾਰੀ ਆਤੀ ਹਯੇ—ਸਭਾਮੇ
ਸ਼ੁਕੁਮੇ ਆਯੋਗਾ ਲੁਮਟ ਨਜ਼ਰ ਸੀਤਾਰੋਂਕਾ,
ਪੇਹਨਕੇ ਸੁਰ੍ਧਿਯੋ ਪੋਥਾਕ ਭਾਰੀ ਆਤੀ ਹਯੇ—ਸਭਾਮੇ.
ਹਸੀਨ ਗਯਗੇ ਥਾਦੀਸੇ ਘੀਲ ਪੌਤੇ ਤਮਾਮ,
ਗੁਲੋਂਕੇ ਵਾਸਤੇ ਯਾਦੇ ਗਹਾਰੀ ਆਤੀ ਹਯੇ—ਸਭਾਮੇ.
[ਆਨਾ ਭਾਲਪਰੀਕਾ ਸਭਾਮੇ ਗਾਏ ਹੁਯੇ
ਐਰ ਤਸਲੀਮ ਕਰਨਾ ਚੰਦਰਕੋ.]

ਭੁਲਾ ਪੀਲੁ—ਗਯਲ.

ਭਾਲਪਰੀ—ਚਨਸਾਂਕਾ ਕਾਮ ਹੁਸਨਪੇ ਮੇਰੇ ਤਮਾਮ ਹਯੇ;
ਨੋਤਾ ਹਯੇ ਸੁਰ੍ਧਿਯੋ ਭਾਲਪਰੀ ਮੇਰਾ ਨਾਮ—ਹਯੇ—ਚਨਸਾਂਕਾ.
ਧਾਕੁਤ ਨਰ ਅਰੀਫ ਹਯੇ ਸ਼ਰਕਾਰਕਾ ਮੇਰੇ;
ਨੋਕਰ ਅਕੀਕ ਭਾਲ ਗਦਪਥਾ ਗੁਲਾਮ ਹਯੇ—ਚਨਸਾਂਕਾ.

આશકકુ કલ્પ કરવી હું અખરકી તેગસે;
 દીન રાત મુજકો ખુન બહાનેસે કામ હયે-ધનસાંકા.
 પોશાક મરી સુખ હયે મુખડા હયે ચાંદસા;
 દેખો શકકમે રાતકો માહે તગામ હયે-ધનસાંકા.
 સોખીપે મરે હોતે હયે મુરગે ચમન હલાલ;
 હર ગુલકો જીસ્ત બાગે જહાંમે હરાંમ હયે-ધનસાંકા.
 મીરગીબ મુજસે હોતા હયે હરદમ નો દુખદુ;
 કરતા લહુ લગાકે થહીદાંમે નામ હયે—ધનસાંકા.

[ખુશ હોના ધ્વંદ્વરકા દરખવાસ્ત કરના
 ઓર ગાનેકી.]

અંજારા.

હુધ સુખહો નીકલ—તર્જ.

લાલપરી—મનમાંહન કરે ધીંગાના,

કહો પનઘટ કયેસે જના;

કહે સખયનસે પનહારી,

ચલો પનઘટ મીલકર સારી, જી

નીર નીરમલ બરકર લાના—કહો.

નારી નીકસી અપને ધરસે,

તન સજ ખજકર નેવરસે, જી

પહેન પાતલ અંગ સોહાના—કહો.

સીસ ઘડા હાયમે ખારી,

ચલી કુમકલ કુમકલ ખારી, જી

જંબુ ચસે હાયી મસતાના—કહો.

ગોરી પતલી કમર લચકાવે,

જયસે મસ્ત નાગન મચલાવે, જી

દેખ આશક હુવા હૈયે દીવાના—કહેા.

જા કુવેપે અંચલ ઠારી,

અલ ભરત લગી મતવારી, જી

સખ સખીયાં ગાવે ગાના—કહેા.

કહે સુંદરસે પીયુ પ્યારા,

તેરી અદાને મુજકો મારા, જી

તુ સમઅ મેં હુ પરવાના—કહેા.

બોલી મોહનસે મતવાલી,

અલ સરક ન દુંગી ગાલી, જી

મત હરીફ હમકો સતાના—કહેા.

[તઅરીફ કરના ઇન્દરને લાલપરીકી

ઐર દરખવારતા કરના સખજ પરીકી.]

પીલુ—કુમરી.

ઈન્દર—કાઠી રાત મજેહમે સારી,

ખએઠ મેરે પહેલુમેં પ્યારી—કાઠી.

ખહોત લડાઈ તુને જાન,

અખ હૈયે સખજ પરીકા ધ્યાન—કાઠી.

[આમદ ગાના સખજ પરીકી.]

બેહાગ—મજલ.

આતી નએ અંદાજસે અખ સખજ પરી હૈયે;

લખ સુર્ખ હૈયે પર સખજ હૈયે પોશાક બરી હૈયે—

આતી.

શીશીલ હસે રખકે ખા જાતા હૈયે હીરા,

અદરમે જર્જરસે સીવા જુદાગરી હૈયે—આતી.

ਨੇਵਰਤੀ ਹਯੇ ਕਧਾ ਧਾਨ ਐਹਰੇਸੇ ਯਦਨਪਰ,
ਐਕ ਧਾਯ ਹਯੇ ਨਾਯੁਕ ਡੇ ਸੰਯੁਕੋਸੇ ਯਰੀ ਹਯੇ—ਆਤੀ
[ਆਨਾ ਸਯੁਯਪਰੀਕਾ ਸਭਾਮਿ ਗਾਤੇ ਹੁਧੇ
ਐਰ ਤਸਲੀਮ ਕਰਨਾ ਚੰਦਰਕੋ.]

ਭਲਾ—ਗਯਲ.

ਸਯੁਯਪਰੀ—ਮਯਮੁਰ ਹੁ ਧਾਯੀਸੇ ਸਗਰਤਸੇ ਯਰੀ ਹੁੰ,
ਧਾਨੀ ਯਰੀ ਪੋਧਾਕ ਹਯੇ ਮਿ ਸਯੁਯ ਪਰੀਹੁੰ—ਮਯਮੁਰ.
ਕਧਾ ਯਰਨ ਹਯੇ ਸਯਨੋਕੀ ਯਰੀ ਹੁਸਨੋ ਆਗੇ;
ਧੀਰੋਨੇਸੇ ਯੁਧ ਰੰਗ ਯਰੁਰਦਸੇ ਯਰੀ ਹੁੰ—ਮਯਮੁਰ.
ਲੇ ਲੇਤੀਹੁੰ ਧੀਨ ਧਾਯਿ ਕੁਰੀਸ਼ਤੋਸੇ ਮੀਨਾਕਰ;
ਧਨਸਾਂ ਹਯੇ ਯਨਾ ਕਧਾ ਗੋ ਨਹੀ ਭਨਸੇ ਡਰੀ ਹੁੰ—
ਮਯਮੁਰ.

ਧਾਯਲਾ ਹਯੇ ਯਯੁਕਾ ਹਯੇ ਗਯਨ ਹਯੇ ਮਿਰਾ ਧੁਰਸਾ;
ਯਲਨਯੇ ਪਰੀਨਦ ਨੋ ਮਿ ਗਰਮ ਯਰੀਹੁ—ਮਯਮੁਰ,
ਭਨਦਾ ਨ ਰਯੇਗਾ ਮੁਭੇ ਸੁਨ ਲੇਗਾ ਨੋ ਗਨ;
ਧਹੇਨਦ ਯੇ ਧੁਯਕਾਂਮਕੀ ਸੁਰਤਪੇ ਯਰੀਹੁੰ—ਮਯਮੁਰ,
ਧੋ ਧਮਯ ਮਯੇ ਪਰਵਾਨਾ ਹੁ ਧੋ ਸਰਧ ਮਯੇ ਧੁਰੀ;
ਧੋ ਧੁਯ ਹਯੇ ਯਹਾਂਮਿ ਮਯੇ ਨਸੀਮਿ ਸਹਰੀਹੁ—ਮਯਮੁਰ.
[ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ ਚੰਦਰਕਾ ਐਰ ਧੇਯਨਾ
ਸਯੁਯਪਰੀਨੇ ਨਯਦੀਕ ਨੋਭੇ ਯਯਦ ਕਹੇਨਾ
ਧਸ ਤਰੇਹਸੇ.]

ਭਲਾ—ਧੀਯੁ.

ਰਾਯਭਤੋ ਸੋ ਗਯੇ ਧੀਯਾ ਨ ਕੁਝ ਧਨਯਾਮ,
ਯਤੀ ਹੁੰ ਮਯੇ ਯਾਗਮਿ ਧਹਾਂ ਮਿਰਾ ਕਧਾ ਕਾਮ.
[ਯਨਾ ਸਯੁਯਪਰੀਨੇ ਕਾਸੇਦੇਵਕੋ ਮੀਨਾਕਰ.]

બાબ પહેલા—પરદા છઠ્ઠા.

શસ્તા.

[આના સખ્જપરીકા કાલેદેવકો લીએ હુવે.]

જાણ—પીયુ.

સખ્જપરી—સુનરે કાલે દેવરે તું મેરી એક ખાત,
આતીયી રાજકે ઘર આજકી મએં રાત,
શહેનશા એક ખાંમપર સોતાયા નાદાન,
નોખન ઉસકા દેખકર નીકલી મેરી જાન.
ઉતરી આપને તખ્તસે તીર કલેજે ખાએ,
સોતાયા એ ખેખખર હાથ પાઈ ફેઆલાએ.
સુરત ઉરકી દેખકર દીલસે ગયા કરાર,
મુંદપર મુંદ મએંને રખા કીયા ખુશા ધ્યાર,
દીલ મેગ લગતા નહી મહશીલકે દરખ્યાન,
કાલેજ મેરા હએ યાંહાં વહાં હએ મેરી જાંન.
ઉસકુ ગર તું લાવે ઉઠાકર જલદી યાર,
લોંડી મએં હોખવુગી તેરી બે તકરાર.

[પતા પુછતા કાલેદેવને સખ્જપરીસે.]

મજકુર—તર્જ.

કાલાદેવ—ઘરમે રાજકા હએ તુ સખ પરીયોંકી સરદાર,
તુજસે કર સકતા નહી હરગેજ મએં ઇતકાર.
તેરી ખાતેર હએ મુઝે સખસે યાંહાં સેવા,
પતા ખતા મઅશુકકા લાવું આબી ઉઠા.

[પતા ખતાના સખ્જપરીને દેવકો.]

મજકુર—તર્જ.

સખજપરી—જ તું સંગલદીપસે અખતર નગરમે હાં,
સોના હએ એક માહેર બાલ મહેલપર વહાં.
છલ્લામે દેઆઈ હું અપના ઉસે નીયાંત,
સખજતયુંકી આગસે તુ ઉસકુ પએછાંત.

[જાના કાલિદેવકા શાહનદેકો લાનેકે વારતે
ઐર સખજપરીકા જાના યાગમે.]

—:—

બાબ પહેલા—પરદા સાતવાં.

બાગ.

[લે આના કાલિદેવકા શાહનદેકો પલંગ-
પર સોએહુવે ઐર કહેના સખજપરીસે.]

ખમાંચ.

કાલિદેવ—લાયા શાહનદેકો મેં જાકે હીંદુસ્તાંત,
તુ અપને મઅશુકકો સખજપરી પએછાંત.

[જાના કાલિદેવકા ઐર કહેના સખજ
પરીકા ખુશદાકર.]

મજકુર—તર્જ.

સખજપરી—યેહી શાહનદા મેરા એહી હએ મેરી જાન,
એ મેરા દીલદાર હએ હસપર મએં ફરયાન.

[શાહનદાકા શાના પકડકર હીલાના.]

સોતે હો કયા ખેખળર છોડ કે ધરખાર,
આંખેં ખોલો લાડલે નીન્દસે હો હુશ્યાર.

[છુપજાના સખજપરીકા શાહનદેકો જ-
ગાકર ઐર ઉકના શાહનદેકા ધબરાકર
કહેના આલમે હયેરતમે પલંગપર ખએં
હવે.]

મજકુર—તર્જ.

ગુલકાંમ—કોઠા મેરા કયા હુવા છુરા કીતર મકાં,
સોયાથા મએ કીસ જગે આયા હું કહાં.
ના એ મેરે લોગ હએ ના એ મેરી જા,
જવાળ મએહુ દેખતા જાગરહા હુ યાં.
[ઉતરના શાહજાદેકા પલંગસે ઓર કહે-
ના આલમે ઇજતેગારમે]

ભએર્વી—ગજલ.

ગુલકાંમ—ધરસે યહાં કોન ખુદાકે લીયે લાયા મુજકો;
કીસ સીતમગારને સોતેસે જગાયા મુજકો.
હકને કયા જવાળ પરેશાંયે દીખાયા મુજકો;
નજર આતા હએ ન અપના ન પગાયા મુજકો.
નીંદસે આંખ કીસીકી ન ખુલી કોઠે પર;
ઉઠકે મુજકે ન સુંગલસે છુડાયા મુજકો.
હએક સદ હએક કીસીને ન ખગર લી મેરી;
કયા અજાને મેરે દીલે ભુલાયા મુજકો.
તાદમે મર્જી અળ ઉમ્મીદ રેહાઈકી નહી;
કીસ બલામે મેરે અદલાહા ફંસાયા મુજકો.
[મુતેહર હોના શાહજાદેકા,]

આજ પહેલા—ધરદા આઠવાં.

મેહલ.

[શાહનદાકા ઐતરફ દેખકર કહેના.]

બેહાગ—કુમરી.

ગુલકાંમ—મુઝે કોન ધરસે લાયા યાંહાં,
જતાવો કોઈ હયે એ કીસકા મકાં—મુઝે.
સખ ખીઝડે કોઈ સંગ ન સાથી,
અજીઝોડો અપને મયે પાવું કહાં—મુઝે.
દીલકા કીસકો હાલ સુનાઈ,
સરપર મેરે બાપ ન માં—મુઝે.

[આના સખજપરીકા નાજ કરતે હુવે
ગુલકાંમકે તરફ ઐર તઅજુગ કરતા
ગુલકાંમકા ઉસે દેખકર.]

જલા—પીલુ.

સખજપરી—દેખો તુમ મેરી તરફ ધરકા મત લો નામ;
લોંકી મુઝકો જનકર કરો યાંહાં આગમ.
નો હોના થા સો હુવા જનેદો બસ ખયેર;
અલો શીરો ખાવ પીવો કરો બાગકી સયેર.
જતાવો અબ હરબો નસખ ઐર તુમ અપના નામ;
રહેતે હો કીસ કાંમમે હયગા કંહાં મુકામ.
ગુલકાંમ—ખીલવતમે રહેતાહું મયે ઐર અયેશ હયે મેરા કામ
શાહનદાહું હીંદકા નામ મેરા ગુલકાંમ.
તુ ઐરત કીસ કોમકી હયે અપના નામ જતા;
એ દોનો શાનોપર તેરે નીકલા હયે યે કયા.

સખજપરી—કૌમકી હુંગી મએં પરી સમજ ન તુ હયેવાન;
એ દાનો પર હયે મેરે અય મુરખ નાદાન.

રહેતી હું મએં કાફમે સખજપરી હએ નામ;
રાજા ઈન્દર કે વહાં નાચ મેરા હએ કામ.

ગુલકાંમ—જલદી એ ખતલા મુઝે દીલકો હએ વસવાસ;
મેરા આના કીસ તરહ હુવા હએ તેરે પાસ.

સખજપરી—તુજ પર મએં આશક હુધ ચલતે ચલતે રાહ;
ઉડા મગાંયા યાંહાં તુઝે ભિજકે દેવ સીઆહ.

[ધભરાના ગુલકાંમકા દેવકા નામ સુનકર
ઐર મનાના સખજપરીકા ઉસકો.]

ભએરવી—મસનવી.

સખજપરી—સરપે આંખોંપે કલેજેપે ખીકાવું તુજકો;
આ મેરે પાસ ગલેસે મએં લગાવું તુજકો.
દીલોજાંસે મુઝે ભાતી હય અદાએ તેરી;
પાસ લા ચાંદસા મુંહ લુ મએં જલાએ તેરી.
લેટ પહેલુમેં મેરે ધરકું મએં આખાદ કરું;
તુજકો લીપટાકે ગલે વરલસે દીલ શાદ કરું.

ગુલકાંમ—વરલકી તેરી કસમ ધરમે હએ ખાતા મુજકો;
ન ખખરદાર અભી હાય લગાના મુજકો.
મુજકો નાદાંન સમજ દુર હો દાના હું મએં;
કૌમકી તુ જો પરી હએતો સેયાંના હું મએં.
ખેરવા તુજસી જમાંનેમે ન હોગી જીનહાર;
આપ જદનામ હુધ મુજસે છુડાયા ધરખાર.
ભિજકર દેવ મુઝે ખીંચ ખુજાયા તુને;
આદમી જાદકું કુંદમે કસાયા તુને.

સખજપરી—જીંદગીકા હયે મળ ઐસી મુલાકાતોમં;
 ચોચલે મુજસે બધારો ન જરી ખાતોમં.
 શુક અલ્લાહકા કર લડ ગર્ષ કીસ્મત તેરી;
 યક બયક મુજસી પરીકો હુમ ઉલફત તેરી.
 તુજકો દીવાને નહી શર્મ જરી આતી હયે;
 ખ્યાબમેંભી કંહી ધનસાંકે પરી આતી હયે.
 દેખ પચતાએગા ગેરા નો બુરા દીલ હોગા;
 વસ્લ તુજકુ ન પરીકા કભી હાસીલ હોગા.

મુલકાંમ—ધરકે છુટનેકા હયે ગમ આહો ફોંગાં કરતા હુ;
 વસ્લકા વાઅદા ઇસ રીતસે હાં કરતા હું.
 મુની ઇન્દરકી સભા મએને કહાંતીમેં હયે;
 ઉસકા અરમાન મુજે નોશે જવાંતીમેં હયે.
 ઐર જલસોકાતો હાં હીંદમેંભી ચરચા હયે;
 નાય પરીયોંકા કભી મએને નહી દેખા ઉયે.
 સાથ અપને મુજે લે ચલકે વો જલસા દીખલા;
 રાજ ઇન્દરકે અખાડેકા તમાંશા દીખલા.
 સયેર મએં તેરે સખખ વાંકી નો એક બાર કરં;
 જીતેજી શીર ન કભી વસ્લકા ધનકાર કરં.
 ઉમ્મર પાસસે તેરે ન કંહી બવુ મએં;
 નો કહે તુ ઉસે આંખોંસે બળ લાવુ મએં.

સખજપરી—અવસી ખાતોકા જખાંપર નહી લાના અછા;
 જન આફતમેં નહી મુકત ફંસાના અછા.
 દેતા ઇન્દરકે અખાડેપે અખસ જન હયે તુ;
 સખત ખેઅકલ હયે દીવાના હયે નાદાન હયે તુ
 અવસી જ સએરકો ધનસાન નહી ચલતે હયેં;

વહાં મેરી જાન પરીજાદેપર જલતે હએં.
 આકૃત આનએગી તુજપર અરે એક આનકે ખીય;
 આદમી જાદકા કયા કામ પરસતાનકે ખીય,
 કોઈ રાજાકુ ખખર જાકે લગા દેવેગા;
 કુંક દેગા વો મુઝે તુજકુ જલા દેવેગા.
 ન જલાએગા તો આકૃતમેં કસાએગા તુઝે;
 કયેદ કરકે વો કુવે ખીય કુકાએગા તુઝે.

શુલકાંમ—મએં ન માનુંગા ન માનુંગા કભી ખાત તેરી;
 કામ કીસ રોજકે આવેગી મુલાકાત તેરી.
 ખાતલો અરજથી મએં અકલસે પયેકાન ગયા;
 ખાએસ ઇનકારકા જાની મેરા દીજજાન ગયા.
 તુ કીસી દેવકી ખીજગતમેં વહાં જાતી હએં;
 ઇસલીએ મુજકો સભામેં નહી લે જાતી હએં.

સખજપરી—ખાત હરગેજ યે જાંસે ન નીકાલો સાહેબ;
 હોશમેં આવો જરા મુંહકુ સાંભાલો સાહેબ.
 દેવસે મુજકુ ખુરા કામ જો કરના હોતા;
 આદમી જાદપે કીસ વાસતે મરના હોતા.
 મએં પરી હોકે ઔર અયેસેપે ફેદા જાન કરેં;
 એડી ચોટીપે મુવે દેવકુ કુરખાન કરેં.

શુલકાંમ—દીજ હરએક શખસકા ફંદમેં ફંસાતી હએં;
 અએ પરી કયું મુઝે ખાતોમેં ઉડાતી હએં તું.
 મુખહો હોતી હએં મેરી જાન કોઈ આનકે ખીય;
 બએરવી ચલકે સુના મુજકુ પરસતાનકે ખીય.

વહાં ન લેજાએગીતો જીએ ગુજર જાવુંગા;
આપ મએં અપના ગલા કાટકે મર જાવુંગા.

[ગુલફાંમકા ખંજર નીકાલકર ખુદકા ગ-
લા કાટને ચાહતા, છીન લેના સખજપ-
રીને ઉસકે હાથસે ખંજરકુ ઐર ફેંકે-
ના જમીનપર.]

સખજપરી—મુક્તકી યાર ખરાખ અપની જવાંતી તુને;
હાએ અફસોસ મેરી ખાત ન માતી તુને.
અખ મીલેગા ન અજીજોસે ન માં ખાપસે તુ;
શરકે મુંહમેં મેરી જાન ચલા આપસે તુ.
થક ગએ હોટ કહાંતક અરે સંગજાવું મએં;
ચલ અખાડા તુજે ધ્વંદ્વકા દીખા લાવું મએં.
[જાના ગુલફાંમો સખજપરીકા હાથ પકડે
હવે.]

—૦—

બાબ પહેલા—પરદા નઠવાં.

જંગલ.

[આના ગુલફાંમો સખજપરીકા હાથ પ-
કડે હવે.]

જાલા—પીલુ.

ગુલફાંમ—કીસતરહ ચલનેપે તૈયાર મેરી જાન હું મએં;
તુ પરીજાદ હએ ચાલાક ઐર ધનસાન હું મએં.
ઉડકે તુ જાએગી એક પલમેં પરસતાનકે ખીચ;
હાથ ફએલાકે મેં રહેજાગેગા અરમાનકે ખીચ.
કોઈ ઉડ ચલનેકી તદખીર ખતાદે મુજકો;
પર કીસી દેવકે તુ નૌચકે લાદે મુજકો.

સપ્તપરી—બહેત્રી બાતે ન કરો હોશમેં આવો જાની;
ન પરીજાદકુ બેપર કે ઉડાવો જાની.

[તાલી બજના સપ્તપરીકા ઐર નમુદ
હોના હવાઈ તપ્તકા.]

યાંમલો પાયા મેરે તપ્તકા અબ હાથસે તુમ;
છુટ જાના ન કહીં રાહમે પરસાથસે તુમ.
મુજસે વાં અલકે કોઈ બાત ન કરના સાહેબ;
પીછે પીછે મેરે તુમ નાઅમે રહેના સાહેબ.
ગાકે ઐર નાઅકે બુત સબકુ બનાદુંગી મએં;
તુમકો લેજાકે દરખ્તોંમે છુપાદુંગી મએં.
ક્રીસી આકૃતમેં એકાએક અગર આના જાની;
યાદ રખના કે મુઝે બુલ ન જાના જાની.

[બએકના સપ્તપરીકા ઉપર તપ્તકે પ-
એર પકડકર ગુલકાંમકા બટક જાના તપ્ત-
કા ઉપર હવાકે.]

—૦:૦—

બાબ દુસરા—પરદા પહેલા.

દરબાર.

[નજર આના મંદરકા તપ્તપર બએકે
હુવે મએ દરબારીયોંકે આના સપ્તપરી-
કા ગુલકાંમકો કીએ હુવે ઐર પોશીદા
કરના એક બાજુપર.]

છંદ.

સપ્તપરી—સબામેં બુલવાકે મુઝે આપ ક્રીયા આરામ;
આઈ હું મએં શીર યહાં કરને અપના કામ.

પરજ—કુમરી.

મારી અંખીયા ફરકન લાગી;
કહાં ગયો ચાર કીધર ગઘ સખીયાં—અંખીયાં.
નએનનમેં દીલદાર બસત હએ;
યે અંખીયાં અલમાસ પરખીયાં—અંખીયાં.

[આના લાલદેવકા શોઅલે ૩ સામને ઈન્દરકે શીકાયત કરના ગુલકાંમકે આનેકી.]

મસનવી.

લાલદેવ—મહારાજકો હક રએ શાદ કામ;
નર્મ અર્જ હએ આજ કરતા ગુલામ.
મએં ખાતાયા ઇસ દમ અમનકી હવા;
હકીકત એા દેખી કે હિશ ઉડ ગયા.
શજર હએ પુરાના નો શમશાદકા;
ગુજર હએ વહાં આદમીજદકા.
નહી કરતી અરલા મેરી અકલ કામ;
વો ઇનસાન હએ યાકે માહેતગામ.
ઉસે કોન લાયા વહાં અપને સાથ;
ઇસી શીકમેં કળસે મલતાહુ હાથ.

[મુખ્યાતીય હોના ઈન્દરકા તરફ દરખાશી-યાંકે સખખપરીકા કહેના લાલદેવસે આલમે યાસમે.]

અહુન્સ—મસનવી.

સખખપરી—નકરલાલ દેવ ઇસતરહકે કલામ;
અરે એ મુરવત જ્યાં અપતી યામ.
ખુદાકે ગજબસે જરા દીલમેં કાંપ;

ચુગલખોરકે મુંહકું ઉસતે હએ સાંપ.
 પરીકી તરફ દેખ આહમક ન બન;
 ખુરાઈમે બાજઆ બ કોલે હસન.
 કીસીકી બદી તુ ન કર અયેબ હએ;
 કે ઉસકા ખુદા આલે મુલ ગયેબ હએ.
 દીલે આશક ઈસ બાતસે હીલ ગયા;
 તુએ હાયે કંમબખત કયા મીલ ગયા.

[પુછના ઇન્દરકા ગજબમે આકે લાલ દેવસે.]

મજકૂર તર્જ.

ઇન્દર—અરે દેવ તુ હએ એ કયા બક રહા;
 મેરે બાગમેં કામ ઇનસાંકા કયા.
 હુવા કીસ તરેહ યાં બથરકા ગુજર;
 પરીનદોં કે દહશતસે જલતે હએ પર.
 કદમ રખ સકે જીનકી કયા જાન હએ;
 ફગીશતોં કી યહાં અકલ હએરાન હએ,
 કીસી દેવસે આશનાઈ ન હો;
 પરી કોઈ સાથ ઉસકો લાઈ ન હો.
 ઉસે ખીચ લા પાસ મેરે શીતાબ;
 કે ગુસ્સેસે હએ હાલ મેરા ખરાબ.

[જાના લાલ દેવકા નજદીક ગુલકાંમકે
 ઔર પુછના ગુસ્સેસે ઉસકો ડરના ગુલ-
 કાંમકા ઉસે દેખકર.]

મસનવી.

લાલદેવ—બથર હએકે જીન હએકે સાયા હયે તુ;
 પરસતાંમેં કયુંકર આયા હએ તું.

ઉઠા આંખ કર જલ્દ મુજ્જસે બયાં;
 ખીઠાયા તુઝે લાકે કીસને યહાં.
 ચમનકા કોઈ ગુલ કે બુટા હયે તું;
 સીતારા વયા બનકે ટુટા હયે તું.
 પરીપર તો સયેદા તેરા દીલ હુવા;
 આખાડેમેં ઇન્દરકે દાખેલ હુવા.
 મેરે સાથ ચલ જલ્દ અયે બેશગર;
 બુલાયા હયે રાખને અપને હુશુર.

[લાના ગુલકાંમકો લાલદેવકા ખીંચતે
 હુવે રંગર ઇન્દરકે ઐર અર્જ કરના.]

મસનવી.

લાલદેવ—હુશુરીમે હાતેર હયે એ શાઅલેર;
 મહારાજ સાહેબ નીધાહ રંગર.
 બળ આપકા હુકમ લાયા ગુલામ;
 ચમનમે પોંહચકર કીયા અપના કામ.
 શજરકે તલેસે ઉઠાયા ઇસે;
 સભાકી તરફ ખીંચ લાયા ઇસે.
 ડરા મએં ન કુછ ઇસકી કરયાદસે;
 ઉઠા લાયા કુમરીકુ ચમચાદસે.
 સીતમ કીજીએ તો સબવાર હયે;
 ખડા દસ્ત ખસ્તા ગુલાહગાર હયે.

[પુછના ઇન્દરકા ગુલકાંમકો ગુરસેસે સ-
 બબ આનેકા.]

બ્રહ્મસ—મસનવી.

ઇન્દર—અરે કોન હયે તુ તેરા કયા હયે નામ;
 સભા મરી કી તુને ખરહમ તમામ.

તુઝે કૌન લાયા યંહાં બદ સૌકાત;
 બાંયાં મુજસે કર જલદ એવારેદાત.
 કીયા કરદ તુને પરસતાનકા;
 ન જોઈ આયા અપની તુઝે જનકા.
 મેરી સારી મહશીજકી લી આગર;
 યહાં ધુરને આયા પરયોંકો તુ.
 બતા હાલ આનેકા અયે દર્દ નાક;
 જલાકર અભી વર ન કરદુંગા ખાક.

[અર્જ કરના ગુલશંમકા હાથ નોડ કર.]

પીલુ—મસનવી.

ગુલશંમ—કહું કયા ફલકકા સતાયા હું મએં;
 યહાં ખેલ કર જુપે આયા હું મએં.
 પરી સખજ હએ નો અખાડેમે યાં;
 ઉસીકા હું દીવાના મેં નીમજાં.
 સભાકી સદા ધુગ સુનતાથા મએં;
 ઈસી શીકમેં સરકુ ધુંતાથા મએં.
 એ આને લગી આજકી શબનો યાં;
 લટકકર હુવા તખ્તસે મેં રવાં.
 બલામેં પડા યાં ગીરકતાર હું મએં;
 નો આહો સજ દો ગુનાહગાર હું મએં.

[દેખના ઈન્દરકા સખજપરીકી તરફ ની-
 ગાહે ગજબસે.]

અહુન્સ—મસનવી.

ઈન્દર—અરી એ પરી સખજ એ ખે હયા;
 મેરે સામને જલદ આ ખેસવા.

થુડી હએ તેરી જાત જુનયાદપર;
 કે આશક હુઈ આદમીજદપર.
 બનાયા અરી તુને ઇનસાંક્ર ચાર;
 ખકૌલે હસન સુન તું અયે નાબકાર.
 તેરા રંગ ગયરતસે ઉડતા નહી;
 તુઝે કયા પરીજાઃ જુડતા નહી.
 સભામે લગા લાઈ ઇનસાંક્ર સાથ;
 તેરા અબ ગીરેખાં હએ ઐર મેરા હાથ.

[મારને આહના ઇન્દરકા સખજપરીકા
 છુડાના સભાને આલેજી કરકે.]

પરજ—હુમરી.

તોહેડાલું અજાનમેં—તર્જ.

સખ—છોડો મહારાજા મારો નાહી કીરપા કર;
 એ પાપ ભયો પ્રીત કે ખાતર—છોડો.
 સગર દાસકી અરજ માનલે;
 તુમ હો દયાલુ મહા આતર—છોડો.

[અર્જ કરના સખજ પરીકા ઇન્દરસે સર
 ઝુકાકર ઐર નાદીમ કરના યુલકાંમકો
 ગલે લીપટા કર.]

જીલા—મસનવી.

સખજપરી—જકા ઐ સીતમકી સજવાર હું;
 હકીકતમેં તેરી યુતાહગાર હું.
 અરે કયું મએ વાં તુજસે કહેતીથી કયા;
 ન માના મેરા હાએ તુને કહા.
 બલાગેં પડા આપ ભી બેખતા;

મુઝેલી અપાડેમેં રસવા કીયા.
 કહાં કેં કે અપ દેખુ રાજ તુઝે;
 ખુદાકુ મેરી જાન સોંપા તુઝે.
 નો જીતે રહેગેંતો શીર મીલ જાએગેં;
 નહીતો કીએકી સજ પાએગેં.

[લાલ દેવકા દોનોકું જુદા કરના ઔર
 મુલકાંમકા આદ બર કહેના.]

અંતરા.

ગુલકાંમ—હાએ ઇશ્કે પરીને હમારા,
 દીલ કીયા હાએ પારા પારા;
 યારો ઇશ્ક અજાએબ બલા હાએ,
 ધૂંટા સદ્દાકા ઇસને ગલા હાએ, જી
 ખેયુનાહ હજારોંકું મારા—દીલ.
 કંહી આશક બના હાએ કાશીર,
 કંહી મઅશુક બન હવાં જાહીર, જી
 કંહી છુપા કંહી આશકારા—દીલ.
 કંહી શેખ બના હાએ ફરેખી,
 કંહી દેતા ખખરેં ગયેખી, જી
 કંહી રીન્દાંમેં જાએ પુકારા—દીલ.
 મન સુરકો સુલી મડાયા,
 સર મસ્તકે સરકો કટાયા, જી
 ઔર શમસકી ખાલ ઉતારા—દીલ.
 મજનુકો બન બન શીરાયા,
 ફરહાદને તેશા ખાયા, જી
 લાએલા શીરીપે જુદમ ગુજરા—દીલ.

છેલ જટાઉ મોહિતા રાની,
 નલ દમન કો કર દીયા કાની, ७
 રાંજ હીરકો કરકે આવારા—દીલ.
 નો દામે ઇશ્કમેં ફસા હયે,
 કભી રોયા કભી ઓ હંસા હયે, ७
 એ હરીક કેહેવે ખીયારા—દીલ.

[ગુલફાંમકા ગીલા કરના અપની કીસમતકા.]

ભયેરવી—ગજલ.

તુ નકરે અપને લીએ—તર્જ.

ગુલફાંમ—હમને કર જએડે બલા તદ્દીર અપને હાથસે;
 આપ ઉલટી ખુદ ખુદ તકદીર અપને હાથસે—હમને
 કર લીયા સામાંનો દીલમેં ઇશ્કકા અજ ફરતે શોક;
 ખુદહી પેહની પાવુંમે જનજીર અપને હાથસે—હમને.
 હાએ વો સામાને કાએ ઇશ્ક સખ જતા રહા;
 જસકુ યા હમને કીયા તઅમીર અપને હાથસે—હમને
 હાથા અદલાહ હાએ નહી ઇસ મહવશકા ફકર કુસુર;
 કર દીયા મએને ઇસે દીલગીર અપને હાથસે—હમને.

સખજપરી—આહો જરીસે બલા હોગા તુમે અજ કયા હુસુલ;
 જનકે કર જએડે તુમહી તકસીર અપને હાથસે—હમને
 કયું ન હો તથવીશ દીલકો અજ કમાલે દાશગીર;
 મુકત ઓ ડાલે નો કોઈ તોફીર અપને હાથસે—હમને.
 કયા કરે કીસમતકી ખુશી કા ખયાં હમ અએ હરીક;
 હલ કરો સખ મુશકીલાંકો ચીર અપને હાથસે—હમને.

[કેહના ઇન્દરકા લાલ દેવસે ગુલફાંમકા
 ગીરફતારીકે લીએ.]

બ્રહ્મસ—મસનવી.

ઈન્દર—અરે દેવ કર કરદ બેદાદકા,
 પકડ હાથ ઇસ આદમી જાદકા.
 કુવા ઝોળો હએ કાફમે પુર ખતર,
 અભી જાકે ઉસમે ઇસે કયેદ કર.
 પરી સખજ હએ નો એ આગે ખડી,
 ખતાકી હએ ઇસ બે સ્વાને ખડી.
 સો તુ નોમદર ઇસકે પર ઝોર ખાલ,
 અખાડેસે મરે અભી દે નીકાલ.

[બખશીશ આહના ઇન્દરસે યુનકાંગો
 સખજ પરીકી સખ દરખાસીયોને.]

જીલા કલ્યાન—ઈંગ્રેજ તર્જ.

જીઓ જીઓ આદમ—તર્જ.

સખ—બક્ષો તુમ ઇનકી શાહ મેહર કર ખતા,
 ગર્જ એ હમારી હએગી તુમસે ખર મલા.

સખજપરી—અપને કીએ પે ખીચી પશમાની બેશુમાર,
 લીલાહ બક્ષો અખતો ખતા હું મએ શરમસાર—
 સખ—બક્ષો.

ઈન્દર—કહખા યુનાહ તુનેતો હએ અયેસાહી કીયા,
 હરગેજ ન તુજકો બક્ષાંગા હો દુર બેહયા—સખ—બક્ષો.

પુખરાજપરી—સંનેસે અપને કીના કરો સાફ રાખજી,
 લાલપરી—નો કૂછ હુવા સો ખયેર કરો મોઆફ રાખજી—
 સખ—બક્ષો.

નીલમપરી—કરદો રૈહાઈ ઇનકી અખ શાહે ખુશ ખીસાલ,

કાલાદેવ—દુન્યામેં નામ આપકા રૌચન હો જ્યું હીલાલ-
સખ—બક્ષો.

લાલદેવ—ઘભરા રહા હુ અગતો અએ શહે નામવર,
દો હુકમ અગ શીતાગ બજા લાવું જુદતર—
સખ—બક્ષો.

હિન્દર—સખકા સખુત મએં રખતાહુ દેવ અગ તુ જા,
પર નોચકર નીકાલદે ધસકી એહી સજા.

સખજપરી—લો આએરી સલામ હરીફ તુમ મેરા એહી,

હિન્દર—વા અલેકુ મુસસલામ ચલો જતવ જતવજી—સખ—બક્ષો.
[જતવા સખજપરીકા, ગુલશામકા ઉસકી
જુદાઇમેં આહ કરના.]

સારંગ—ગજલ.

આયા કહાંસે કાં ગયા—તર્જ.

ગુલશાંમ—જલવા દેખાકે હુસ્નકા ઓ સીમખર ગઇ,
લાલા સા દાગ દીલપર મેરે આહ કર ગઇ—જલવા.
આપર કમાં તીર મીઝે મશ્મ પુર સેહેર,
હર એકકી અદા ખતા નાજુક કમર ગઇ—જલવા.
સોને શીરાક સીનેમેં મેરે બડક ઉઠી,
કીયુંકે જુદા હો મુજસે વો પેશ નજર ગઇ—જલવા.
કીરસે કહું મએ હાલે દીલ અપના જા અએ હરીફ,
નો દર્દમંદથી ઓભી જરૂએ જરર ગઇ—જલવા.

[હુકમ દેના હિન્દરકા લાલદેવકો ગુલશાં-
મકો કબેદ કરનેકે લીએ.]

પરજ—હુમરી.

તોહે ડાલુ અબખમે—તર્જ.

ઈન્દર—સુન દેવ હસે અબ્બ યહાંસે નીકાલ,

કર કચ્છેદ અંધિરે કુવેગે શીખ હાલ—સુન દેવ.

કોહે સીતમ જા હસપે ગીરાદે,

સભી તરાહકી ઇન્દરે ઇતાલ—સુન દેવ.

[યુલકાંમકા આહે જાગીસે સખા કો સ-
લામ કરના.]

જુલા—ગજલ.

હસ આતથે ઉલકતને—તર્જ.

યુલકાંમ—મચ્છે હો અસીર જાતાહું હુમઝાર કો સલામ,
ઐર ખારગાહે શાહ કો મુખતાર કો સલામ—મચ્છે.
તખતે જમુરરદ તાજ કો હશમત કો જાહ કો,
પરીયોંકો ઐર દેવોં કો હરકાર કો સલામ—મચ્છે.
હસ ખજમ કો સલામ ઐર અયેશો નશાત કો,
રાહત કો રકસો નગ મચ્છે તરીર કો સલામ—મચ્છે.
જુલમાં સીતમ ઐર શાહકે અબતાફો કરમ કો,
હસ આસીએ હકીરકા સરકાર કો સલામ—મચ્છે.
ખજમે નશી તગામ કો આખર હમે અયે હરીફ,
હશમત અજીજ દોસ્ત કો ગમ ખવાર કો સલામ—મચ્છે.

[લેજના લાલદેવકા યુલકાંમકો ખીચતે
હવે.]

બાબ દુસરા—પરદા દુસરા.

રાસતા.

[આના સખ્જપરીકા હમરા પરીવાંકો
લીએ હુવે.]

બંજારા.

સખ્જપરી—માહે છાંડ કંહાકો સીધારા,
નંદલાલ ખુસાશીર ખારા,
દે દગા ગયા પરદેસી,
દીલ લગીકી અયેસી તયેસી, છ
કંહા ગયા વો શોખ શરારા—નંદ.
કીધી પ્રીત પંછીની સાથે,
મારી પગમાં કુવાડી હાથે, છ
કેવા દુશ્ન કરંમછે મહારા—નંદ.
ગેલા નીધુન કંનયે દેશલા,
કુઠે પાહાવુ અતાર્મી ત્યાલા, છ
પંડીતાસ જવું બીચારા—નંદ.
નીન સીવાએ અંના નીર,
મંડલ દાગા એડીઅલદુ, છ
જવાં ખનતુ દુટી નન યારા—નંદ.
અએ મહેરે દરખશાં દીસે મન,
બાયે બુલબુલે દીસેમાં ગુલશન, છ
ખયા હરીફ મકૂન આવારા—નંદ.

[પુખરાજ પરીકા તાલાએ યારકે લીએ
સખ્જપરીકો પતા દેના.]

અંજારા.

પુષ્પરાજપરી—માન નોગનં કહેના હમારા,
 મીલ જાએગા ઓ તેરા પ્યારા.
 જા રમ રસ ઓર ધરાં,
 માવરન નેહેર મુલકે તુરાં. ૭
 તાલાય જલજો બુખારા—મીલ.
 તાતાર ચીન માંચી મેં,
 ઓર ખતા ખુતનકી જમીમેં, ૭
 ધન શહેરોમેં હોગા આવારા—મીલ.
 નેપાલ મુલતાં પીશાવોર,
 કશગીર અંબાલા લાહોર, ૭
 દેખ દેહલી આગરા સારા—મીલ.
 ફરખાખાદ ખરેલી કાનપુર,
 લખનવું ખતારસ જૈનપુર, ૭
 કલકતા બાગલપુર ન્યારા—મીલ.
 જબલપુર ગવાલીયર સાગર,
 ઈંદોર ખાનદેસ જ્યાગર, ૭
 શાલાપુરમેં હોવે ખીચારા—મીલ.
 હમ્પેદરાખાદ મધગસ મયેસુર,
 ગુલખરગા શરીફો ખીંગલુર, ૭
 જા ધુન્ડ પુના સતારા—મીલ.
 શીર થાનેમેં આ દીવાની,
 મુંબઈમેં હો દીલજની, ૭
 ઓ હરીફ સીતમ શમ્મારા—મીલ.

[દીગર પતા દેના લાલપરીકા.]

બંજરા.

લાલપરી—કર જોગન હરસુ પુકારા,
 શાયદ મીલે તેરા મહાપારા.
 પહેલે દેખ પાલવા બંદર,
 શીર દેખ કીલકે અંદર, જી
 જોરી બંદર મેઝેદાન સારા—શાયદ.
 મારકીટ હનુમાન સેરી,
 ઘોભીતલાવૃષે કર ફેરી, જી
 ચંનીવાડીમેં હોવે ગુજરા—શાયદ,
 ચીરા બજાર કુંસવાડી,
 ગીરગાંવું વ રૂપા બાડી, જી
 પાંજસપોલમે હો દુખ્યારા—શાયદ.
 જા દેખ ભુલેશ્વર ચકલા,
 માંમાંદેવીપે હો રંગીલા, જી
 પાયેધોનીપે હોગા ખીચારા—શાયદ.
 ભીડીબજાર મેમનવાડા,
 બાયખલા નવા નામપાડા, જી
 ડંકી ડોલપે હો આવારા—શાયદ.
 કમાટ પુરેકા હરએક લત્તા,
 સફેદ ગલીમેં હોગા બટકતા, જી
 હોટલોંમે કર તુ નજગા—શાયદ.
 તાલાશ નાટકાં સારી,
 મીટ જાએ તેરી નાચારી, જી
 પાવે હરીફ ઓ દીલઆરા—શાયદ.

[જાના સખ પરીયોંકા.]

આબ દુસરા—પરદા તીસરા.

જંગલ.

[આના લાલદેવકા ગુલકાંમકા જનજી-
રોંમે જકડે હુવે લેકર કુવેમેં કમ્પેદ કરનેકે
લીએ ઓર ગુલકાંમકા યાદે મઅથુકમેં
ગમ કરના.]

બંજારા.

ગુલકાંમ—તલપે હએ યહાં તેરા સાજન,
કહાં છોડ ગઇ બનજારન.
અયે શીરી દહન ચક્ષ્મ અકસું,
કરહાદસા હું મએં મકસું, જી
મોહે બતા તેરા ખાલા જોબન—કહાં.
ખીન તેરે ચયેન ના આવે,
તેરી યાદ ન જીસે જાવે, જી
જપુ નામકી નીત તેરે સુમરન—કહાં.
અયે રશકે મસીહો મેહરખાં,
ખીમાર તેરાહુ નીમજાં, જી
નાહી ઇલાજ દુખ ખીન દરશન—કહાં.
તદખીર કહું મે હજારાં,
તકદીર હંસે હો નાજાં, જી
કયા બાગમે મેરે લીખા બચન—કહાં.
અયે બજમી રશીકાં આવો,
ગમે ઇશકસે મુજકો છુડાવો, જી
કહું હરીફ મએં કબ તલક કયન—કહાં.

[ગુલકાંમકા હાલે ઇશક ખ્યાન કરના.]

બેહાગ પરજ—મરસીયા.

ગમ જદા ગાહ આયા અછતો—તર્જ.

ગુલકાંમ—ધશ્ક એક નાગ હાની ગલા હાએ હાએ,
 ધશ્ક આકત જદા ખર ગલા હાએ હાએ,
 ગાહે ધશ્કમેં નો કોઈ ચલા હાએ હાએ,
 આખરથ આકમેં આ મીના હાએ હાએ.
 ધશ્ક ઘરલ કના હરત અછતો,
 ગુલકાંમ અજ ન નાલ વ ગીરીયાં.
 હાએ કુરકત વાએ જહમત,
 હાએ દેખો હાલત પરેશાં.
 હાએ કુરકત હાએ કુરકત વાએ—ધશ્ક.
 ધશ્કને બે તરહ લા કંસાયા હાએ,
 નો ન દેખાયા ધસને દીખાયા હાએ,
 સોનો કુરકતસે તન મન જલાયા હાએ,
 આખર ચાહે અલમ મં બુકાયા હાએ.
 ગર કુતદ ધશ્ક બા હોસ યારી,
 હાએય ન યાકત બજુજ આહો જારી.
 હાએરે બખત વાએ કુરકત,
 કહે હરીફ હો નાલાં.
 હાએ કુરકત વાએ કુરકત વાએ—ધશ્ક.

[લેખના લાલદેવકા ગુલકાંમકો ખીચતે
 હુવે કુવેમં.]

બાબ દુસરા—પરદા ઐથા.

જંગલ.

[આમદ ગાના નોગનકી.]

કદયાન—ગજલ.

ઉમ્મ સખ મુકતમિં—તર્ક.

નોગન આવી હએ પરી બનકે પરસતાંનકે ખીચ,
સુગરને હાયોમિં મુંદરે હએ પડે કાનકે ખીચ—નોગન.
સરપે એંડ વાહી રએ મુહપે રમાઈ હએ ભમુત,
સયેલીયાં ડાલી હએ ગરદનમે ગીરેગાન કે ખીચ—નોગન
આજ ગતવાલી હએ આંખે હએ મયે હંશકસે લાજ,
મરત શાહજાદ એ ગુલકાંમકે હએ દયાનકે ખીચ—નોગન

[ગાના સખજપરીકા ગએરવી લીયાસમે.]

ભએરવી—કુમરી.

નોગન—મએતો શાહજાદેકુ હુંડન ચલીયાં,
આંગ ભમુત નોગન બન મલીયાં,
છાન શીરી સખ મલીયાં—મએતો.
લટ છટકાકે ભેસ બનાકે,
દેસ બદેસ નીકલીયાં—મએતો.
તન કુમલા ગયો મુખ મુરજા ગયો,
જએસી ગુલાબકી કલીયાં—મએતો.

[આના કાલે દેવકા ઐર સુન્ના બગેર
ગાના નોગનકા બના વહાંસે.]

બાળ દુસરા—પરદા પાંચવા.

દરબાર.

[આના કાલે દેવકા રૂપર ઈન્દરકે ઐર
તઅરીફ કરના નોગનકી.]

આસાવરી—મસનવી.

કાલાદેવ—ખુદા રાજનજીકો રખે શાદમાં,
નોહો જનન બખ્ષીતો ખોલુ જ્યાં.
પરસતાનમેં નોગન એક આપ હએ,
ખલાયેક સખ ઉસકી તમાંશાઈ હએ.
વો હએ નાચતી ગાતી ઈસ આનસે,
કે જીન સદકે હોતે હએ સોજનસે.
મલી હએ ભખુત ઐર અફશાં ચુની,
ન દેખી હએ નોગન ન અએસી સુની.

[હુકમ દેના ઈન્દરકા મુશતાક હોઠર.]

મજદૂર—તર્જ.

ઈન્દર—ત કર દેર અએ દેવ બેહરે ખુદા,
અખાડેમેં મેરે ઉસે જદદ લા.
મએ દેખુ વો નોગન હએ કીસ શાતકી,
પરી હએ વયા કીસ્મ ઈતસાતકી.
કીસી દેવ જીતકી સતાઈ ન હો,
મેરે પાસ ફરયાદ લાઈ ન હો.
ન લાએ વો કુછ ઐર દીલમે ખ્યાલ,
દીખાએ મુઝે આકે અપના જમાલ.

[જાના કાલે દેવકા તસલીમ કરે.]

બાબ દુસરા—પરદા છઠ્ઠા.

જંગલ.

[આના સખપત્રીકા શીરકો ગુલકાગને
બટકતે હવે.]

કાલીંગડા—ગજલ.

અગરહમ બાગનાં—તર્જ.

જોગન—કહાં પાવું તુઝે દીલગર કીધર જાવું કહાં દુકું,
તેરે ખીન હાલ હમે અગતર કીધર જાવું કહાં દુકું—
કહાં.

તેરી કુરકત સતાતી હમે ન થગકો નીન્દ આતી હમે,
ન દીનકો ચમેન હમે દમબર કીધર જાવું કહાં દુકું—
કહાં.

પરેશાં હાલ શીરતીહું બયાંબાંમિ બટકતીહું,
ચડા હમે અબ જીતુ સરપર કીધર જાવું કહાં દુકું—
કહાં.

થમઅર તુ મમે પરવાના બતા સુગત તેરી જાના,
તસુદક તાકે હું તુજપર કીધર જાવું કહાં દુકું—કહાં.
હરીકુ અબ કયા કર તદખીર નહી કામ આતી હમે
તકદીર,

કહાં અબ જાકે ફોડુ સર કીધર જાવું કહાં દુકું—કહાં.
[આના કાસે દેવકા ઔર પએગામિ ઇન્દર સુનાના.]

આસાવરી—મસનવી,

કાલાદેબ—અરી જોગન અબ દીલમે હો અપને શાદ,
કીયા હમે તુઝે રાગ ઇન્દરને યાદ.

કીસીસે તેરા સુન લીયા હ્યે તો હાલ,
 મુલાકાતકા શોક ઉસે હ્યે કમાલ.
 મેરા દેર કરના ઉસે શોક હ્યે,
 તેરે નામ ગાનેકા મુશતાક હ્યે.
 મુરાદ અગ તરે દીલકી ખરઆએગી,
 તો માંગેગી વો ચીજ મીલ જાએગી.
 ન શીર ઉમ્મ ભર તુ કરેગી સવાલ,
 વો એકદમ મેં કર દેગા તુજકો નેહાલ.

[જવાબ દેના જોગનકા કાલે દેવકો ત-
 અનો લગાવટસે.]

મજકુર—તર્જ.

જોગન—એ જાતેં ન જાના જખાંપર કભી,
 ફકીરોંસે અછી નહી દીલ લગી.
 ખડા વો મેરા દેને વાલા હુવા,
 ખુશામદસે મુહ તેરા કાલા હુવા.
 ફકીરોં કો દીલતકી પરવા નહી,
 યહાં હરકે અફજલસે કયા નહી.
 તો ગાનેકા રાજ તલખગાર હ્યે,
 તો યાં કીસ કો ચલનેમે ઇનકાર હ્યે.

[જના જોગનકા કાલે દેવકે સાથ.]

—૦—

આખ દુસરા—પરદા સાતવાં.

દરબાર.

[આના કાલે દેવકા જોગનકો લીએ હુવે.]

પંચમ—મસનવી.

કાલાદેવ—મહારાજ કીજે ઈન્દર આખ નીધાહ,
એ જોગન હએ હાજર બહાલે તખાહ.
મીલા કીસ ખરાખીસે ઈસકા નીશાં,
હુવા મએં પરસતાંમે હરસુ રવાં.
બહોત જલ્દ ખીજમતમે આયાહુ મએં,
અખાડેમે જોગનકો લાયા હુ મએં.

[પુછના ઈન્દરકા જોગનસે.]

મજદુર—તર્જ.

ઈન્દર—અરી જોગન અયે દર્દકી મુખ તેલા,
ફકીરોંકા કયું ભિસ તુને લીયા.
શીદા કીસપે હએ કીસપે ચયેદા હએ તુ,
કોઈ આદમી હે પરી યા હએ તુ.
કહાંસે યહાં તેરા આના હુવા,
કે મુશતાક સારા જમાના હુવા.
કીસે ધુંડતી શીરતી હએ કુખકુ,
ઉડતી હએ જંગલકી કયું ખાક તુ.

[જવાબ દેના જોગનકા ઈન્દરકો બગમ.]

મજદુર—તર્જ.

જોગન—માહારાજ પુછો ન જોગનકા હાલ,
ફકીરોંકા દીલ દર્દસે હએ નીલાલ.

મેરા મુજસે મઅશુક હએ છુટ ગયા,
મેરા રાજ ઈસ દેસમેં લુટ ગયા.
યહાં હુંડને ઉસકો આઈ હું મએં,
ખી રોગન હુ ગમકી સતાઈ હું મએં.
સુનાતી હુ ગાના નો હએ મુજકો યાદ,
અજળ કયા નો મીત્ર જએ દીલકી મુરાદ.
અગર રાગસે ગએર હો દીલકા હાલ,
ન જોગનકા રદ કીજએંગા સવાલ.

[ગાના જોગનકા હરળ હાલ અપને.]

બંજારા.

જોગન—જળ મુર્ગે સહર લલકારા,
એપ લાદ ગયા બંજારા;
દેખો બાલી ઉમર ભાલાપન,
કર તનહા ગયે મુઝે સાજન, જી
જલ જવો એ જોગન સારા—એપ.
કયા પીયાને દીલમેં ઠાની,
નો મુજસે કીઈ ખેઈગાતી, જી
કીસ સૌતન ને મારા નજારા—એપ.
કહો કોન દીસા અળ જવું,
કીસ તરફ પીયાકો પાવું, જી
કહાં કહાં કરં જ પુકારા—એપ.
ધુંડી ઉત્તર દખ્ખન બાલમ,
ધુમી સારા પુરળ પછછમ, જી
કહી મીલા ન પ્રીતમ પ્યારા—એપ.
અએ સળા પીયુસે કહેના,

હયે કઠન તેરેનીન જના, જ
 બે મયા ઇશકને મારા—એપ.
 કયા બયાં હો રંજો ગમકા,
 ના રહા બરોસા દમકા, જ
 ડોઈ ઘડી હો કુંચ હમારા—એપ.
 બસ જ્યાદા સતા મત પ્યારે,
 આ લપટ ગસેસે હમારે, જ
 હયે હરીક ગમકા મારા—એપ.

[ઇરશાદ કરતા ઇન્દરકા જોગનસે ઘોર
 ગાનેકે લીએ.]

ઝીંઝેટી—કુમરી.

પરદેસન જુગની—તર્જ.

ઇન્દર—કર શાદ હમે અબ જોગનતી.

એ હુકમ હયે સુત વુ હમારા,
 મુશતાક હયે મજમા સારા,
 કુછ સુતા રાગ રંગ પ્યારા,
 તા હોવે એ જલસા રૈશનતી—કર શાદ.
 હો ગજલ રૈખતા મુખમસ,
 મુસમીનો સોનો મુસદ્દસ,
 કતઅ કુદ રખાઈ મુશ્મલસ,
 સબ રાગ રાગતી દુરહનતી—કર શાદ.
 કહ્યાન ધુરપત પ્યારી,
 ખમાંચ કુમરી ન્યારી,
 બેહાગ બચ્ચેરવી સારી,
 દરસાદે દરકી સુમરનતી—કર શાદ.

દેખ હુરન તેરા ચકતાઈ,
તળીયતબી મેરી સેહરાઈ,
હયે હરીફી તુઝકો દોહાઈ,
કર રખજ મેરા એ ગુલશનની—કર શાદ.
[રક્સ કરના જોગનકા.]

મજકૂર—તર્જ.

જોગન—મેરી દુલડી કીરને ચુરાઈની,
કૂનદનકી ખનીથી દુલડી,
હીરોંમિ ચુનીથી દુલડી,
ઓ અંદ્ર મુનીથી દુલડીની,
થે માતી ઉસમે જડાઈની—મેરી.
મેરે ગલેકી મોહનમાલા,
સે ગર્હ કોઈ દલાલા,
ખુદા કરે મુંદ ઉસકા કાલા,
કહો કીસને ઉસકો છુપાઈની—મેરી.
લાવો લાવો દુલડી મેરી,
નતો સુનોગે તેરી મેરી,
હું હરીફી મએં ચેરી,
હો જાએગી નાહક પુરાઈની—મેરી.

[ખુશ હોના હંદરકા દેના ગીલોરી પા-
નકી જવાબ દેના જોગનકા મહકજ હોકર.]

નસર.

જોગન—પાન લેકે કયા કરેં કીસી સખજ રંગકા ધ્યાન હએ,
હડડીયા ચુના હએ બદન ધાન પાન હએ.

ધંધુ લહુ પીપી કે રંમ લાયા હએ,
 શીરાકને કત્તકા પીડા ઉઠાયા હએ.
 ગીલારી લીએ મુઝે કયા તકતા હએ,
 ફકીરોંકા મુહ કોન કીલ સકતા હએ.

[ગાના જોગનકા શીરાકે યારમેં.]

ભએરવી—કુમરી.

જોગન—કહાં ગયો શાહનશા જનની પયાગ,
 દીલ તડ પેરે હમારા—કહાં.
 વાકા પતા કહીં લાગત નાહી,
 હુંડ શીરી બન સારા—કહાં.
 ખીન જનની કે ધન નયેનનમેં,
 રએન દીન આંધીઆરા—કહાં.

[દુઆગ ખુશ હોના ઈન્દરકા ઓર હાર
 દેના ઓર જવાબ દેના જોગનકા.]

નસર.

જોગન—હાર જીનહાર નલુગી દીલકો ખાર હએ,
 અપના યુલ ઓઝર ગલેકા હાર હોતો બહાર હએ.
 રાબકે દોરમેં પલેસે આઈ હુ,
 જો માયુશો પાંજી.

[કોલ દેના ઈન્દરકા જોગનકો શાદ હોકર
 ઓર બહેર હોના છુપે હુવે લીયાસસે
 જોગનકા.]

ભએરવી—ગજલ.

સખજપરી—હોતા હએ કોઈ આનમે અપ કામ હમારા,
 ધનઆમમેં દીજે હમે યુલકાંમ હમારા—હોતા

अप आहसे पुसुको नीकलवावे हमारै,
 धरता हउये अंधिरमं दीनाराम हमार—होता.
 आशकने तेरे भांगलीआ राजनसे तुज्जे,
 देआये कोछं हसिदे अ पय्योगाम हमार—होता.
 आ नउये अगर यागते छातीसे लगालु,
 सानिमे तपां हउये दीले ना काम हमार—होता.
 गंगवाधमे शाहन्तदेको अप देर न कीले,
 नाम आपका हो अहकमं और काम हमार—होता.
 [करमाना धिंदरका लाल देवसे गुनकुंग-
 की रेहार्न के लीये.]
 आसावरी—मसनवी.

धिंदर—अरे लालदेव हंस तगू जहद आ,
 पडा मुज्जे जेगनने धोका दीया.
 जनावट कीथी सारी नदगुलीरी,
 नही आहमीं हउये अ सफ्फपरी.
 हंस जेकी ज्वालेथ न यां लाधथी,
 छुडाने गीरकुतारको आधथी.
 कभी हंसको भीजता नवे गुन ओनर,
 मगर कोल हाराहु गये तीनपार.
 नीकाल अप कुपेसे तु गुनकुंगको,
 हवाले कर हंस नेक अंजमको.

[जना लाल देवका सर पीटते हुये और
 लाना गुनकुंगको और जगलगीर होना
 आशको मअशुकका.]

अमेरवी—गजल.

सफ्फपरी—कहरया छिट्ट कयागतथी नुदाध तेरी,
 भरे आलिने मुजे शकल दीयाध तेरी.

નીચે લખેલા હમારા પ્રસીધ્ધ કરેલાં પુસ્તકો
હમારી દુકાનેથી જથાખંધ તથા છુટક
કીફાયત ભાવે વેચાતી મલસે.

	રૂ. આ. પૈ.
શાયલ સ્કુલ પ્રાર્થમરના મિનીંગ... ..	૦—૪—૦
શાયલ ગ્રીડ નંબર પેહેલાના મિનીંગ (પીજી આવૃતિ).....	૦—૬—૦
શાયલ ગ્રીડ નંબર પીજીના મિનીંગ.....	૦—૮—૦
શાયલ ગ્રીડ નંબર ત્રીજાના મિનીંગ.....	૦—૧૦—૦
હાવર્ડ કૃત પ્રાર્થમરના મિનીંગ, તરજુમા તથા વાક્યોના ઉચ્ચાર મહિત (પીજી આવૃતિ)	૦—૪—૦
હાવર્ડ કૃત પ્રાર્થમરના મિનીંગ કૃત તરજુમા સાથે.	૦—૨—૦
હાવર્ડ કૃત અંગ્રેજી પીજી ચોપડીના મિનીંગ તરજુમા સાથે.....	૦—૬—૦
ગુજરાતી નાટક ગાયન સંગ્રહ કે લેની અંદર ૬૦૦ કરતાં પણ વધારે ગાયન છે... ..	૦—૧૨—૦
ગાન અંદન અને સતિ મહ્યાગરીનો નાટક...	૦—૬—૦
તમાશાએ આંદળી.....	૦—૪—૦
તોહફે દીલકેશા ઉર્ફ નર્મ હન્દર સવા.....	૦—૪—૦
નકશે સુલેમાનીનો ઉરદુ ખેલ.....	૦—૩—૦
ધ્રુવ આખ્યાનના ખેલમાં ગવાતાં ગાયનો...	૦—૩—૦
રસીકાનો અતિ રમુજ કારસ.....	૦—૧—૬

જથાખંધ ખરીદ કરનારા બુકસેલરોએ નીચે લખેલ
ઠેકાણેથી મંગાવી લેવી. છુટક એક નકલ મંગાવનારે પોસ્ટ
ની દીકરીનો અરધો આનો વધારે ભાકલવો.

મેહેતા જમનાદાસ લગવાનદાસની કંપની

ઠેકાણું બુલેધર આગલ ક્રીનારીવાલા ખીહારીલાલ
દુરગાદાસની દુકાનમાં.

